

Stödnivåer, definitioner och stödberättigande kostnader för bidrag till forskning och innovation

VER 3.0 2024-03-12

Innehåll

Stödnivåer, definitioner och stödberättigande kostnader för bidrag	4
Höjning av stödnivån	5
Definitioner för stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt (GBER art. 25).....	6
Små och medelstora företag (SMF-företag).....	7
Räkneexempel	8
Stödberättigande kostnader.....	9
Personalkostnader.....	9
Utrustning, byggnader och mark.....	11
Konsulter och licenser	12
Revisorsintyg.....	12
Ingående av projektavtal.....	13
Övriga direkta kostnader.....	13
Indirekta kostnader	13
Mervärdesskatt.....	14

Stödnivåer, definitioner och stödberättigande kostnader för bidrag

Trafikverket får tillämpa artikel 25 i Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget för bidrag till forskning och utveckling. Bidrag som Trafikverket beviljar enligt artikel 25 omfattas av regler om högsta stödnivå m.m.¹

Nedan följer en tabell av högsta tillåtna stödnivåer för olika typer av insatser beroende av företagsstorlek. Stödnivåerna avser maximalt tillåtna stöd för stödberättigande kostnader, per bidragsmottagare, i procent.

Tabell 1. Översikt stödnivåer

Typ av forskning	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomiska aktörer*
Industriell forskning	70%	60%	50%	100%
Industriell forskning som omfattar faktiskt samarbete och eller resultatet av forskningsprojektet får omfattande spridning (se nedan under höjning av stödnivå)	80%	75%	65%	
Experimentell utveckling	45%	35%	25%	100%
Experimentell utveckling som omfattar faktiskt samarbete och eller resultatet av forskningsprojektet får omfattande spridning (se nedan under höjning av stödnivå)	60%	50%	40%	
Genomförbarhetsstudie Gäller genomförbarhetsstudier inför projekt som rör grundforskning, industriell forskning eller experimentell utveckling	70%	60%	50%	100%
Grundforskning Generellt finansierar inte Trafikverket grundforskning	100%	100%	100%	100%

*) till exempel universitet/högskolor och forskningsinstitut

Trafikverket kan besluta om en annan, lägre stödnivå

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:02014R0651-20230701>

Höjning av stödnivån

Stödnivån för industriell forskning och experimentell utveckling får höjas med 15 % om ett av villkoren nedan uppfylls. Dock ej högre än den högsta tillåtna stödnivån på 80%.

- i) Projektet omfattar "Faktiskt samarbete"
 - a. mellan minst 2 företag, varav minst ett är SMF, eller samarbetet genomförs i minst 2 medlemsstater, eller samarbetet genomförs i en medlemsstat och i ett EES-land, och inget av företagen står för mer än 70 % av de totala stödberättigande projektkostnaderna; eller
 - b. "Faktiskt samarbete" mellan företag och en eller flera forskningsorganisationer, och forskningsorganisationen står för minst 10 % av de stödberättigande kostnaderna samt har rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat.
- ii) Resultaten av forskningsprojektet ges omfattande spridning genom konferenser, offentliggörande, databaser med öppen åtkomst eller fri programvara med öppen källkod.
- iii) Stödmottagaren åtar sig att i god tid tillhandahålla licenser för forskningsresultat från understödda forsknings- och utvecklingsprojekt som skyddas av immateriella rättigheter, till marknadspris och på icke-exklusiv och icke-diskriminerande grund för användning av berörda parter i EES.
- iv) Forsknings- och utvecklingsprojektet genomförs i ett stödområde som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget.

Stödnivåerna kan även höjas med 5 % eller 25 % under ett antal förutsättningar som uppges i artikel 25. 6c och d.²

Faktiskt samarbete definieras som samarbete mellan minst två oberoende parter för utbyte av kunskap eller teknik eller för att uppnå ett gemensamt mål baserat på arbetsdelning, varvid parterna gemensamt definierar räckvidden för samarbetsprojektet, bidrar till dess genomförande och delar dess risker och resultat. En eller flera parter kan stå för hela kostnaden för projektet och därmed befria andra parter från de ekonomiska riskerna med projektet. Kontraktsforskning och tillhandahållande av forskningstjänster betraktas inte som samarbetsformer.³

² [Artikel 25. 6 c och d](#)

³ [Artikel 2 Definitioner, punkt 90](#)

Definitioner för stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt (GBER art. 25)

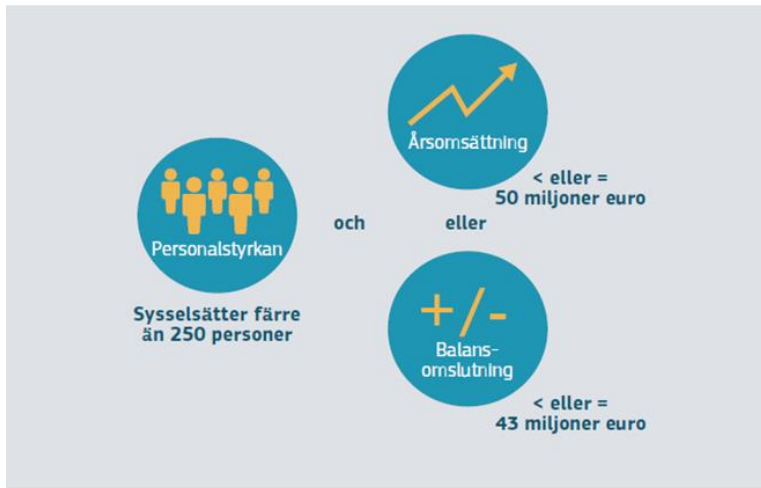
Tabell 2. Definition av typ av forskning

Typ av forskning	Klassning av forskningsaktivitet/kategori ⁴
Industriell forskning	<p>Planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster, inbegriper digitala produkter, processer eller tjänster, inom något område eller inom någon teknik, bransch eller sektor (inbegripet men inte begränsat till digitala industrier och digital teknik, såsom superdatorer, kvantteknik, blockkedjeteknik, artificiell intelligens, cybersäkerhet, stordata och molnteknik).</p> <p>Industriell forskning inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.</p>
Experimentell utveckling	<p>Att förvärvande, kombination, utformning och användande av befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter i syfte att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster, inbegripet digitala produkter, processer eller tjänster, inom något område eller inom någon teknik, bransch eller sektor (inbegripet men inte begränsat till digitala industrier och digital teknik, såsom superdatorer, kvantteknik, blockkedjeteknik, artificiell intelligens, cybersäkerhet, stordata och molnteknik eller spetsteknologi). Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.</p> <p>Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.</p> <p>Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, produktionslinjer, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar</p>
Genomförbarhetsstudie	<p>Utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.</p> <p>Detta avser studier inför projekt som rör grundforskning, industriell forskning eller experimentell utveckling.</p>
Grundforskning	<p>Experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomenet och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning. Generellt finansierar inte Trafikverket grundforskning.</p>

⁴ Definitionerna framgår av artikel 2 punkt 84–87 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014

Små och medelstora företag (SMF-företag)

Definitionen av SMF-företag tar hänsyn till tre kriterier: personalstyrkan, årsomsättningen samt årlig balansomslutning. Företaget måste uppfylla kraven på antalet medarbetare för att räknas som ett SMF-företag. Ett SMF-företag kan emellertid välja att uppfylla antingen kravet på årsomsättning eller kravet på balansomslutning. Företaget måste inte uppfylla båda kraven och får överskrida ett av dem utan att företagets SMF-status påverkas.

Små företag definieras som företag som sysselsätter färre än 50 personer och vars årsomsättning eller balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro. Medelstora företag definieras som företag som sysselsätter färre än 250 personer och antingen har en årsomsättning som inte överstiger 50 miljoner euro, eller en årlig balansomslutning som inte överstiger 43 miljoner euro.

Tabell 3. Definition av företagens storlek

Storlek	Antal anställda	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning
Små företag	<50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	<250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

Vid beräkningen ska uppgifterna hämtas från det senast godkända räkenskapsåret. Då det gäller nyetablerade företag vars bokslut ännu inte godkänts ska en realistisk uppskattning göras.

För ytterligare hjälp se EU-kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.⁵

⁵ <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1>

Räkneexempel⁶

Undersök vilka parter som deltar i ett specifikt projekt och besvara följande frågor:

1. Är det fler än en part? Om inte, hoppa över fråga 2 och 3.
2. Hur fördelar sig projektets stödberättigande kostnader?
3. Hur ser samarbetet ut? (se om höjning av stödnivån är aktuell)
4. Klassificera deltagande parter (små, medelstort eller stort företag).
5. Beräkna högsta tillåtna stödnivåer för varje enskild bidragsmottagare.

Exempel:

Trafikverket beviljar stöd för industriell forskning. Ingående parter som ska ha bidrag är ett litet företag och ett stort företag. Stödberättigande kostnader för det stora företaget uppgår till 800 000 kr och för det lilla företaget till 200 000 kr. Således kan bidragsmottagarna ta emot följande enligt stödgrunden industriell forskning:

- det stora företaget: 50 % (stödnivå stort företag) av 800 000 kr, dvs. 400 000 kr;
- det lilla företaget: 70 % (stödnivå små företag) av 200 000 kr, dvs. 140 000 kr.

Totalt 540 000 kr i bidrag för bidragsmottagarna.

Det stora företaget tar ovan 80 % av de stödberättigande kostnaderna i projektet. Om ingen av parterna tog mer än 70 % av de totala stödberättigande kostnaderna i projektet, skulle det lilla företaget kunna ta emot ytterligare 10 % stödnivå, samt det stora företaget ytterligare 15 % stödnivå. (Se industriell forskning ovan.) Med de förutsättningarna kan vi alltså bevilja:

- det stora företaget: 65 % av 800 000 kr, dvs. 520 000 kr
- det lilla företaget: 80 % av 200 000 kr, dvs. 160 000 kr.

Totalt 680 000 kr i bidrag för bidragsmottagarna.

Det gäller att vara observant på deltagare, samarbetsformer och publicerings- och spridningskrav, mm, för att kunna fastställa att rätt högsta möjliga stödnivå tillämpas.

⁶ Exemplet taget från Vinnovas dokument om Stödnivåer, definitioner m.m. för bidrag enligt Vinnovas stödordning

Stödberättigande kostnader

De stödberättigande kostnaderna för forsknings- och utvecklingsprojekt ska hänföras till en specifik kategori av forskning och utveckling och ska rymmas inom den högsta tillåtna stödnivån. För stödgrunderna gäller de stödberättigande kostnader som återfinns nedan. För andra statsstöd enligt stödordningen, eller när bidraget inte utgör statsstöd eller när det beviljas som de minimis-stöd, kan andra typer av kostnader vara stödberättigande.

Personalkostnader

Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.

För att personalkostnader ska vara stödberättigande ska de vara faktiska och endast avse den tid som lagts ner i projektet. Det får alltså inte vara en uppskattning eller en schablon utan kostnaden ska ha uppkommit, vilket betyder att lön ska ha utbetalats och bokförts som lönekostnad.

Med personalkostnad menas bruttolön och faktisk lönebikostnad, som till exempel sociala avgifter, avtalsenliga pensionsavsättningar, avtalsenliga försäkringar och avgifter. Skattepliktiga förmåner ska inte inräknas. Stipendier som ett alternativ till lön är inte en stödberättigande kostnad.

Eftersom endast faktiska personalkostnader är stödberättigande omfattas inte situationer när lön inte tas ut eller liknande situationer som inte medför en faktisk kostnad. Om en projektpart inte tar ut lön, finns ingen faktisk lönekostnad som kan återfinnas i bokföringen. Därmed finns inte heller någon stödberättigande kostnad att ta upp som underlag för beräkning av bidrag. Om medarbetare avstår del av lön till förmån för pensionsavsättning, så kallad löneväxling, betraktas det som personalkostnad och är därmed en stödberättigande kostnad. En ökning av lönen utan godtagbar motivering inför eller under projektets gång är inte en stödberättigande kostnad. Eftersom en kostnad också ska kunna styrkas för att anses som stödberättigande ska tid som nedlagts i projektet redovisas. Det förutsätter att det finns någon form av tidredovisning. Tidredovisningen behöver inte bifogas rapporteringen annat än på begäran, men den ska finnas att tillgå på förfrågan. Universitet och högskolor får använda de rutiner för tidredovisning som de normalt tillämpar.

Vid rapportering av faktiska stödberättigande kostnader ska personalkostnader och indirekta kostnader rapporteras var för sig.

Exempel: Beräkning av stödberättigande personalkostnader (Observera att detta endast är ett räkneexempel. Stödberättigande personalkostnader ska beräknas enligt organisationens faktiska uppgifter)

Person	Månadslön (kr)	Sociala avgifter (kr)	Pension och övriga avtalsenliga försäkringar (kr)	Lön inkl. lönebikostnader (kr)
A	50 000	15 710	3 000	68 710
B	35 000	10 997	2 100	48 097
C	30 000	9 426	1 800	41 226
D	25 000	7 855	1 500	34 355

Fördelningsmodell: För beräkning av de personalkostnader som hör till projektet är det tillåtet att antingen utgå från tidredovisning eller sysselsättningsgrad i projektet. Att utgå från tidredovisning rekommenderas då den tid som medarbetare lägger ned i projektet varierar mycket över tid och inte går att förutse på förhand. Sysselsättningsgrad i projektet kan användas när fördelningen är mer konstant och går att planera. Vid tillämpning av sysselsättningsgrad ska organisationen regelbundet stämma av att denna stämmer och justera i de fall den förändras.

Tidredovisning: Vid beräkning av personalkostnad enligt tidredovisning behöver en timkostnad beräknas. Timkostnad beräknas genom stödberättigande personalkostnader (lön inklusive lönebikostnader) delat på arbetstid.

Exempel: Beräkning av timkostnad (observera att detta endast är ett räkneexempel)

Person	Lön inkl. lönebikostnad (kr)	Arbetstid per månad (tim)	Timkostnad (kr/tim)
A	68 710	160	429
B	48 097	160	301
C	41 226	160	258
D	34 355	160	215

Exempel: Personalkostnad enligt tidredovisning (observera att detta endast är ett räkneexempel)

Person	Timkostnad (kr/tim)	Timmar	Personalkostnad per person (kr)
A	429	80	34 355
B	301	160	48 097
C	258	40	10 307
D	215	160	34 355
Total personalkostnad			127 114

Sysselsättningsgrad i projektet: Beräkning av personalkostnad enligt sysselsättningsgrad görs genom att den totala personalkostnaden multipliceras med den procentuella fördelningen.

Exempel: Personalkostnad enligt sysselsättningsgrad i projektet (observera att detta endast är ett räkneexempel)

Person	Lön inkl. lönebikostnad (kr)	Fastställd Sysselsättningsgrad (%)	Personalkostnad per person (kr)
A	68 710	50%	34 355
B	48 097	100%	48 097
C	41 226	25%	10 307
D	34 355	100%	34 355
Total personalkostnad			127 114

Utrustning, byggnader och mark

Kostnader avseende instrument, utrustning och byggnader är bara stödberättigande i den utsträckning och under den tid som de tas i anspråk i projektet. Det innebär att om de bara används till viss andel och under viss tid i projektet, så är endast kostnaden stödberättigande i motsvarande mån.

Exempel

Projekttid: 4 år

Avskrivningstid: 5 år, dvs. 20 % per år

Inköpskostnad utrustning: 100 000 kr

Tid för användning i projektet: 2 år

Andel användning i projektet: 30 % (används till 70 % i andra aktiviteter)

Stödberättigande kostnad: $100\ 000 \times 20\ \% \times 30\ \% \times 2 = 12\ 000$ kr

För mark är hyra /arrende stödberättigande i den utsträckning och under den tid som marken tas i anspråk i projektet.

Kostnad för till exempel ordinarie verksamhetslokaler, mark eller andra byggnader som inte uppkommer till omedelbar följd av projektet är inte en stödberättigande direkt kostnad men kan ingå i indirekta kostnader

Konsulter och licenser

Här avses kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent samt kostnader för andra konsulttjänster och motsvarande tjänster som uteslutande används för projektet. Med kostnader för patent menas inte kostnader för att söka patent utan för att köpa patent eller patentlicenser.

För att kostnaderna ska vara stödberättigande krävs att tjänsterna köpts eller licensierats från externa aktörer på marknadsmässiga villkor samt att aktivitet och omfattning framgår av projektbeskrivningen. Trafikverket betraktar inte projektparter som externa i förhållande till varandra. Därmed är den här typen av kostnader mellan projektparter inte stödberättigande. Om den person som utför konsulttjänsten är anställd i projektpartens koncernföretag, intresseföretag eller i ett företag som står under bestämmande inflytande av en närstående till projektparten kan kostnaden för en konsulttjänst dock vara stödberättigande trots att aktören inte är extern. Kostnaden som får tas upp som stödberättigande är då ett belopp som motsvarar den faktiska personalkostnaden (bruttolön och lönebikostnad) hos den aktören för personen i fråga. Marknadsmässig konsulttaxa får alltså i dessa fall inte tas upp som stödberättigande kostnad. Vid rapportering redovisas sådan kostnad under konsultkostnader.

Revisorsintyg

Kostnad för revisorsintyg är en stödberättigande konsultkostnad upp till 30 000 kr. För kommuner, landsting, statliga myndigheter, universitet och högskolor som lämnar intyg utfärdat av internrevisor är motsvarande kostnader stödberättigande, men ska då redovisas som personalkostnader,

såvida de inte ingår som en del i organisationens indirekta kostnader. I sistnämnda fall ska dom inte särredovisas. Kostnaderna ska vara faktiska för att vara stödberättigande. Om den faktiska kostnaden för revisorsintyg överstiger 30 000 kr, får dock endast 30 000 kr tas upp som en stödberättigande kostnad. Det innebär också att om den faktiska kostnaden inte uppgår till 30 000 kr ska ni redovisa den lägre faktiska kostnaden.

Ingående av projektavtal

Kostnader som uppkommer i samband med ingående av projektavtal är inte en stödberättigande kostnad. Det betyder att varken kostnader för konsulter eller projektparts egen personalkostnad för ingående av projektavtalet är stödberättigande.

Övriga direkta kostnader

Övriga direkta kostnader som uppkommit som direkt följd av projektet är stödberättigande. Det kan till exempel vara kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande kostnader. Eventuella kostnader för publicering med öppen tillgång kan vara stödberättigande och ska tas upp och redovisas under detta kostnadsslag. Kostnader för publicering i s.k. hybridtidsskrifter är dock inte stödberättigande. Resekostnader i projekt ska också tas upp och redovisas under detta kostnadsslag. Resor ska begränsas till sådana som är nödvändiga för att genomföra projektet och där det är möjligt ska s.k. resefria (digitala) möten prioriteras. Möten bör planeras klimatsmart och i möjligaste mån ska resor göras med miljövänligt transportsätt. Projektdeltagarna ska följa den egna organisationens mötes- och resepolicy. Även övriga policys och riktlinjer ska följas och generellt gäller att hänsyn ska tas till aktivitetens miljö- och klimatpåverkan.

Indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead) är allmänna omkostnader som inte uppkommer som en omedelbar följd av projektet men som ändå kan relateras till kostnaderna för att genomföra projektet. Detta innefattar exempelvis kostnader för ordinarie verksamhetslokaler och städning.

Universitet och högskolor får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Det gäller även vissa andra bidragsmottagare under förutsättning att de intygat att erhållet bidrag används inom sin icke-ekonomiska verksamhet, att de lämnat in ett beräkningsunderlag samt att Trafikverket godkänt inlämnade uppgifter.

Övriga organisationer får ta upp faktiska indirekta kostnader, dock högst med ett belopp som motsvarar 30 % av sina stödberättigande personalkostnader. Det betyder att om de faktiska indirekta kostnaderna är lägre ska påslag göras med verkliga indirekta kostnader

Mervärdesskatt

Moms är en stödberättigande kostnad om ni som stödmottagare saknar avdragsrätt för ingående moms på projektets verksamhet. I så fall ska kostnaderna redovisas inklusive moms. Om ni har avdragsrätt för ingående moms på er projektverksamhet får ni däremot inte ta upp moms som en stödberättigande kostnad i projektet. Det innebär att kostnader ska redovisas exklusive moms. Kontakta Skatteverket och ta reda på vilka momsregler som gäller för projektet. De regler som gäller för er ordinarie verksamhet gäller inte nödvändigtvis för projektet.

Observera att överföring av bidrag från koordinator till övriga bidragsmottagare inte utgör omsättning av vara eller tjänst utan är endast en transferering i enlighet med beslutet om bidrag. I och med att det inte är fråga om omsättning ska moms inte läggas på bidraget. Överföringen kan ske efter rekvisition eller på annat sätt som överenskommits mellan parterna i projektet.